

Nära livet

TEXT TINA IGNELL FOTO BENGT ARNE IGNELL

Kirsten Hennix bor och arbetar utanför Malmö med utsikt över havet och hemlandet Danmark. Hon har som konstnär bidragit med både verk och engagemang för att ge konsten livsrum. Som lärare på Östra Grevie folkhögskola skapade hon en helt ny textilutbildning.

Man skimtar havet från Kirsten Hennix ateljéfönster på övervåningen i det hus strax utanför Malmö som hon bott i under 40 år.

På andra sidan vattnet syns Själland. Där bodde hon sina första 10 år innan hon flyttade med sin familj till ön Bornholm.

– Det var som att byta land, berättar hon. På den tiden, 1950, var livet på ön mer isolerat och kyrkan var viktig. Men det gav mig många kunskaper och ett förhållningssätt till tron. Och det har helt klart påverkat mitt skapande under åren.

Vårt samtal fortsätter och vi börjar i nutid, kring det hon skapat under senare år. På väggen bakom tryckbordet hänger färgstarka textiltryck med fåglar och blommor. Hon bygger mönstren med enkla formelement, ofta med ett och samma, som talgoxarna, vallmon och de gröna fantasifågelnarna med stora ovala cirklar.

Hon trycker med genomskinlighet genom att blanda färgerna med emulsion så de blir transparenta. Hennes eget nya tex-

tiltryck kom till henne efter tiden som lärare på Östra Grevie folkhögskola, där hon under 13 år mellan åren 1992 och 2005 utvecklade en helt ny textilutbildning.

2015 är hon inbjuden till Trelleborgs museum för att visa textiltrycken.

MÖTET MED ELEVERNA PÅ ÖSTRA GREVIE beskriver hon som fantastiskt och inspirerande. Många som gick utbildningen under hennes år har gått vidare till högre studier (bland andra Sofia Hagström som vi skrev om i danmarksnumret 3/12). Hon tror det beror på att de fick med sig en självkänsla i skapandet och tekniska förutsättningar. En mycket viktig kombination.

Själv utbildade hon sig under åren 1956-1961. Först under två år på Kunsthåndverkerskolens textillinje i Köpenhamn.

Som artonåring kom hon till Konstfackskolan i Stockholm. Det blev 3 år med mycket lärarika studier, men annorlunda

Drällduk med asymmetriskt mönster formgiven till Gotlands Hemslöjd på 1960-talet.

jämfört med Köpenhamn. På Konstfack fanns hennes blivande man, som utbildade sig till teckningslärare.

Direkt efter skolan gifte de sig och flyttade till Gotland. Kirsten arbetade som formgivare på Hemslöjden. Hon visar några alster från den tiden; en söt fårskinnsväska, små bildvävar vars motiv kunderna kunde väva efter, vävda slipsar, sjalar och mössor och en handdocka i lammskinn som fick utmärkelsen *Utmärkt Svensk Form*. Ur ett skåp tar hon fram en stor linneduk med asymmetrisk randning. Den skulle kunna sättas i produktion idag, högst modern och klassisk på samma gång. Detsamma gäller hennes linnelöpare där inte den ena randen är den andra lik.

– Jag är sådan, jag kan inte göra upprepade mönster, det blir så tråkigt. Ränder med 2 cm av varje färg – det får industrin göra!

Hennes färgskala är stark, kontrastrik och ofta oväntad. Något som uppmärksammades av Edna Martin, en av hennes lärare på Konstfackskolan. En annan lärare, Marianne Richter, påverkade henne till viss del när det gäller kompositionerna. Kirsten visar en bildväv med en båt i en mängd färgfält i gula och blå toner.

ETT AV KIRSTEN HENNIX mest omskrivna och omvälvande verk är installationen *Sista färden*, en debattutställning om begravningsceremonier. För att genomföra arbetet fick hon Statens

Halvflossavävar med motiv av kraftigt förstörade "fantasiceller". Vävarna ingick i ett projekt på 1980-talet där genforskningen diskuterades. Projektet avslutades med utställningen *Gen Etik*, 1991 på Kulturhuset i Stockholm.

I vävstolen sitter nu varp till en ny väv.

♥♥ Jag vill att det jag gör ska beröra. Både det som är svårt och handlar om vår existens och det som är mer vardagligt".

Sista färden, en debattutställning om begravningsceremonier. FOTO OLLE HENNIX

Bildkonstnärsnämnds projektbidrag. Utställningen visades på Malmö Konsthall 1982 och turnerade sedan runt i landet.

Kirsten berättar hur idén kom till:

– Min man var svårt njursjuk, gick i dialys och väntade på transplantation (som han sedan genomgick). Han var under den här tiden ute och seglade med våra tre döttrar, jag vävde på de åtta bildvävarna *De fyra årstiderna och elementen instängda i Bergaskolans sal* och fick tid att tänka i vävstolen...

I SAMBAND MED UTSTÄLLNINGEN gjordes en affisch där baksidan hade dödsannonser med olika symboler istället för kors. Då, 1982, var inte det vanligt, numer syns det alltmer ofta. Kirsten Hennix verk satte med all säkerhet igång en viktig diskussion som ändrade vår inställning, från att ge bort ansvaret kring en begravning till att i större utsträckning ta hand om den själv.

De segelliknande vita vävarna runt den lugna båtformen har skira fågelbilder och ägg tecknade i blått garn. Tekniken bygger på inplock på en tuskaftsbottnen. Hon vill inte kalla det HV-teknik. Det här är något annat. Hon är nog med att det ska bli rätt.

SAMMA TEKNIK finns i hennes serie med 20 vävar *Kom hem Odysseus – avsändare Penelope* som bygger på de 20 år Odysseus var ute på havet och hustrun Penelope väntade.

Hon vävde dem under hela 1980-talet, och visade dem först 1991 på Tomelilla konsthall och sedan som vandringsutställning.

– Det är en hyllning till alla väntande kvinnor, som tålmodigt gått vid stränderna eller i hemmen och längtat, berättar hon.

En handduk med röda ränder vävd i gåsögon symboliserar det textila som alltid varit nära kvinnan. Genom att knyta upp tramporna i olika bindningar vartefter hon behövde en ny effekt kunde hon plocka in mönster i kypertbindningar och panama. Olika antal trådar i skilda kvaliteter skapar transparens.

Ett skickligt konstnärskap, fantastisk materialkänsla och säker teknik i ett och samma verk.

I SLUTET AV 1980-TALET medverkade Kirsten tillsammans med andra konstnärer och en grupp genforskare i ett projekt vars syfte var att vända och vrida på begreppen kring genforskning. När vi pratar om det idag tycker hon att det finns många dimensioner, det finns inget entydigt svar gällande om det är bra eller dåligt.

Å ena sidan är det bra att vi idag har arbetat fram grödor som kan ge mer mat så att fattigdomen kan bekämpas, å andra sidan kan människan tappa greppet över situationen och vi får sjukdomar både på grödor och oss själva som vi inte kan bemästra.

Som konstnär anser hon att hon gör en viktig insats i diskussionen kring dessa svåra och viktiga frågor. Konsten kan vara en bro mellan vetenskapliga resonemang och människans intellekt och känslor.

Hennes halvflossavävar bygger på kraftigt uppförstorade celler och ger en bild av livet och det som lever. Något som alltid varit viktigt för henne.

– Jag vill att det jag gör ska beröra. Både det som är svårt och som handlar om vår existens och det som är mer vardagligt.

I en av hennes vävstolar sitter varp till en ny väv i samma anda. Lusten att väva finns där ständigt, den tappar hon aldrig, poängterar hon.

I MAJ I ÅR MEDVERKAR HON PÅ EN STOR UTSTÄLLNING på Form Design/Center i Malmö tillsammans med 47 andra konstnärer under temat *Kärlekar*. Utställningen är en hyllning till textil konst och dess utövare. Kirsten håller just på att göra klart en kub klädd med vackra lakanspetsar och monogram.

Samma tanke finns i flera av hennes senaste bårtäckan där hon sammanfogat lakanspetsar till ett stycke och placerat det över en färgstark textil med tryckta monogram.

Allt är så nära i Kirsten Hennix verk; känslan för de textila materialen och modet att utforska de största frågorna, om livet, kärleken och döden. Det blir förstäligt. Hennes bilder ger tröst i ett mycket levande och känsligt skapande.

Ovan och till höger, Två (nr 13 och nr 14) av tjugo vävar ur serien *Kom hem Odysseus – avsändare Penelope*. Motiven är inplöckade i skilda tekniker med varierande antal trådar som skapar olika transparens.

FLYKTEN

Den trettonde morgonen.
Havet, himlen gled ihop till en blöt-blå massa.
Penelope släppte iväg handduken.
Med ett hest skrik av inestängda känslor
flög handduken i tystnaden
som en fågel.
– Kom hem!
Vid tankens strand ligger båten och väntar.
Hissa mina segel!

LABYRINTEN

Den fjortonde morgonen vid havet.
Vinden flög över vågorna och krusade dem
till en annan färg.
Penelope snurrade handduken runt i luften
med ilska rop.
Havets labyrinter med öar av hinder låg där
och spärrade tankeväggarna.
– Hitta vår strand!
I känslans labyrint!

KIRSTEN HENNIX

UTBILDNING 1956-1961. Två år i Danmark på
Kunsthåndverkerskolen (nu Det Kongelige Danske
Kunstakademis Skoler for Design).
Tre år i Sverige på Konstfackskolan (nu Konstfack).

SEPARATUTSTÄLLNINGAR I URVAL

1967 Form Design/Center i Malmö
1972 Människokläder " " "
1979 Galleri Heland, Stockholm
1982 Malmö Konsthall, "Sista färden"
(vandringsutställning)
1991 Tomelilla konsthall, "Kom hem Odysseus –
avsändare Penelope".
(vandringsutställning bland annat till Aten)
2007 Form Design/Center textiltryck
"En form i variation och 50 meter linne"
2010 Staffanstorps Konsthall,
"Retro – mina röda trådar"

KOMMANDE UTSTÄLLNINGAR

2013 Form Design/Center i Malmö
2015 Trelleborgs Museum

VERK I OFFENTLIG MILJÖ I URVAL

"I treenigheten tillsammans",
Löddeköpings församlingshem.
"De fyra årstiderna och elementen inestängda i
Bergaskolans sal", Eslöv.
"Första måltiden", Ringhals kärnkraftverk.
"Mammastrålar", UMAS (Skånes universitets-
sjukhus), entréhall, kirurgen.

KIRSTEN HENNIX har under många år arbetat för
konstens villkor och var styrelsemedlem i Sveriges
Bildkonstnärsnämnd i slutet av 1980-talet då man
införde den första visningsersättningen för konst-
närer.

Kirsten Hennix bidrag till
utställningen KÄRLEKAR –
en textil installation med
48 konstnärers verk i form
av kuber: 3 maj-18 augusti
Form/Design center i Malmö.